BOUTERBODE

Gevecht om een kerst-kaart

Ruim 25 jaar houden we ons intensief bezig met het werk van Jean Dulieu. En het einde van ieder *Paulus*-jaar vieren we telkens met een speciale kerstkaart voor al onze volgers.

Dit jaar kozen we 'Paulus-met-kandelaber', een illustratie met een geschiedenis. De aquarel maakte deel uit van een serie winter-illustraties die Dulieu in een tijdsbestek van enkele jaren tekende. Er werden kerstkaarten van gemaakt die zowel zijn agent als zijn uitgeverij konden gebruiken.
Nadat Dulieu met *Paulus* was gestopt en een teruggetrokken bestaan leidde, werd zijn werk in 1992 opeens weer landelijk nieuws toen het Amsterdamse veilinghuis Christie's drie originele werken van deze kerstillustraties in haar winterveiling opnam.

Boskabouter naast Israëls en Artz

Origineel werk van stripmakers werd in die jaren slechts mondjesmaat verhandeld, voornamelijk via de stripwinkels. Maar nu een instituut als Christie's zich daar op toelegde, schoot de waardering voor kinderboekillustraties omhoog en nam die voor striptekeningen in haar kielzog mee.
Paulus werd door de media als 'de opvallendste verschijning' gezien naast werk van Leickert, Schelfhout en Isaac Israëls. 'Bij mijn weten nog niet eerder op veilingen vertoond,' schreef Jan-Bart Klasker in *Het Parool*.

Vechten om een Dulieu

Het *Paulus*-kavelnummer 712 bestond niet uit één, maar uit drie kavels die los van elkaar werden geveild. Het betrof een schetsblad-plus-litho en twee aquarellen met beide het onderwerp *Paulus-met-blaker-met-brandende-kaars*. Het was dan ook geen wonder dat de zaal in het gebouw van Christie's bij dit item volstroomde met een grote groep geïnteresseerden. Er waren te weinig zitplaatsen en de veiling liep compleet uit de hand, als we de voor die tijd vrij hoge eindbedragen wat oneerbiedig mogen omschrijven.

Volgens het *Nederlands Dagblad* werd er bij het veilinghuis Christie's in Amsterdam 'gevochten' om de vier werken van Dulieu, die werden geveild voor een bedrag van in totaal 3.795 gulden, bijna vier maal zo veel dan de geschatte opbrengst.

Na 25 jaar boven water

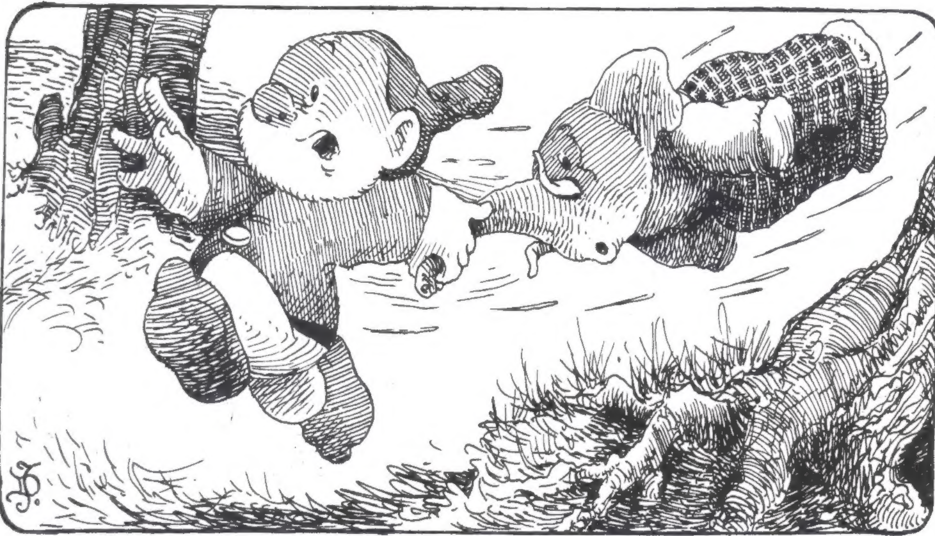
Hierna verdwenen deze illustraties jarenlang uit ons gezichtsveld. Maar bij toeval dook een ervan onlangs op bij een ons goedgezinde verzamelaar, die er geen bezwaar tegen had als wij hem opnamen in ons elektronisch archief en er een kaart van maakten.
Zoals gebruikelijk ontvangt u hem bij deze laatste *Bouterbode* van het jaar, samen met onze beste wensen voor 2018.

Veertig jaar

Op een van de eerste dagen van het jaar 1978 stuurde ik ons kaartje de wijde wereld in en kondigde daarmee de geboorte aan van Uitgeverij De Meulder.
En zo bestaat de uitgeverij aan het begin van 2018 precies veertig jaar.
De eerste vijftien daarvan waren voornamelijk gewijd aan ons vlaggenschip, het strip-informatieblad Striprofiel *en een leuke reeks bijkomende stripuitgaven. Maar in het begin van de jaren negentig gooiden we het roer om en besloot de uitgeverij zich voortaan bezig te houden met het werk van Jean Dulieu, de auteur van* Paulus de boskabouter.
Het werd een minstens zo interessante tijd, waarin we vijf boekenreeksen opzetten, prachtige tentoonstellingen in zowel het Terschellinger Museum 't Behouden Huys *als het* Nederlands Stripmuseum *realiseerden en 75 edities* Bouterbode *maakten.*

– LEES VERDER OP PAGINA 3

Paulus en Wawwa wordt... Paulus et Vava

Het ene jaargetijde leent zich soms beter voor een wonder dan het andere. En het zou dan ook zomaar kunnen dat eind deze maand eindelijk de knoop wordt doorgehakt om te komen tot de allereerste Franstalige *Paulus*-uitgave.

Le lutin des bois

De Franse uitgave krijgt de titel *Paulus et Vava* en is de vertaling van het boek waarin Paulus het speelgoedolifantje Wawwa in het bos vindt, dat verloren is door Dorinde, de dochter van schrijver Jean Dulieu.

Paulus de boskabouter zal in Frankrijk naam gaan maken als Paulus le lutin des bois en dat ligt dicht bij een eerdere vertaling van zijn naam uit 1969. In het jaar nadat de NTS in Nederland de *Paulus*-poppenserie van Dulieu uitzond, besloot GAF View-Master een drietal 3D-schijfjes van deze kinderserie op de markt te brengen. GAF deed dat meteen ook maar in drie talen, Nederlands, Duits en Frans. De eerste twee versies verkochten goed, maar van *Paulus le petit lutin* werden ondanks de Fransklinkende naam van de auteur maar weinig exemplaren verkocht.

Benaming

We zijn dan ook blij dat de nieuwe uitgever overtuigd is van de mogelijkheden die het werk van Jean Dulieu heeft en er de schouders onder wil zetten om *Paulus* in Frankijk nu wel tot een succes te maken. Dit valt of staat met een goede vertaling. De vertaalster van *Paulus et Vava* heeft kans gezien om het verhaal heel dicht bij de tekst van Jean Dulieu te houden. Maar soms valt er niet aan te ontkomen om dingen in het Frans wat anders te benoemen dan in het Nederlands. Mooie voorbeelden daarvan zijn de namen van de verschillende karakters in het boek. Oehoeboeroe de uil wordt Ouhoubourou, Salomo de raaf heet nu Salomon en Gregorius de das is vertaald tot Grégoire. Moeilijker ligt het bij Nanar Bonnenon en Picoud, wat staat voor Eete Bonnebon en Prikkeprik de egel. Tot de verbeelding sprekend is tenslotte het prachtige Plumeau voor Pluim de eekhoorn!

Als *Paulus et Vava* in Frankrijk aanslaat zullen er meer *Paulus*-boeken volgen. Zonder de dossiers overigens die eerder werden toegevoegd aan onze Nederlandse Gouden Klassiekers.

In *Bouterbode* #76, de eerste van 2018, hopen we te kunnen vertellen dat de Franstalige *Paulus* daadwerkelijk z'n beslag krijgt...

Un peu de patience, s'il vous plaît.

POST VOOR PAULUS

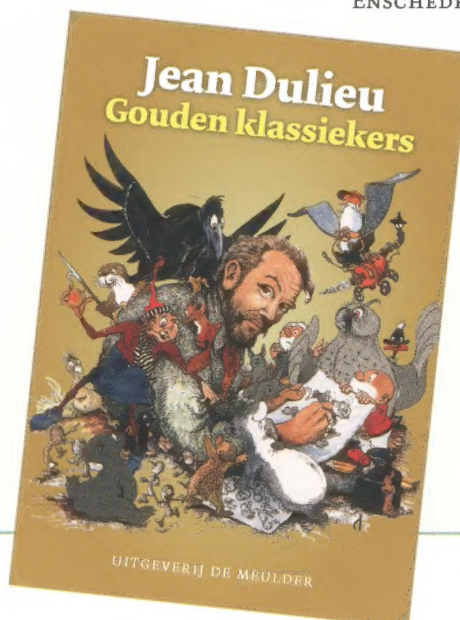

Een selectie uit de vele brieven en e-mails die u ons in de afgelopen periode toestuurde. De afzenders kregen de Paulus-boekenlegger toegestuurd.

Kwijl

Oooo, wat een mooi boekje bij de Bouterbode. Kwijl.... Dank je wel!

Martin de Leeuw
ENSCHEDE

Brug te ver

Uiteraard doet het ons allemaal ongetwijfeld deugd dat er in Amsterdam een brug vernoemd is naar onze Jean.

Maar waarom niet vermeld waar precies die oeververbinding zich in die grote stad bevindt? Brug nummer 140, lees ik, maar waar is dat en hoe kom je daar achter. Moet je ze dan gaan tellen maar waar vinden we brug nummer 1? Nee, dat schiet niet op.

Jean Dulieubrug

Gelukkig is daar Google en daar lezen we dat de Jean Dulieubrug op het Jacob van Lennepkanaal ligt in de Jan Pieter Heyestraat, en de verbinding is tussen de beide Jacob van Lennepkaden. Amsterdam Oud-West dus. Een wijk met louter namen van schrijvers uit de 19e eeuw zoals Van Lennep, Heye, Staring, Hasebroek, Beets, Wilhelmina, Kanaal enz.

FOTO RUDY VROOMAN

Verdronkenoord

Bij het schrijven over 40 jaar uitgeven vloog er opeens een waterval van feiten en personen aan me voorbij. In willekeurige volgorde en oncontroleerbaar.

Al die activiteiten waarbij ik in die jaren betrokken was en al die namen en gezichten van mensen die iets voor me hadden betekend. Een deel van hen kom ik met enige regelmaat nog tegen, anderen zijn uit mijn gezichtsveld verdwenen of overleden. Zo ook Jek Lampers, vriend van het allereerste uur.

Gepassioneerd fan van Jean Dulieu

Jek was behalve een goed en aimabel mens iemand met een brede horizon. Hij probeerde altijd creatief mee te denken, naar eenvoudige oplossingen te zoeken, in alle rust en op zijn eigen wijze. In dat opzicht heb ik veel aan hem te danken, zowel in de tijd van *Striprofiel* als later, toen ik *Paulus* ging uitgeven.

Jek was een groot stripliefhebber en bovendien een gepassioneerd fan van het werk van Jean Dulieu.

Op 7 september 1977 wisten hij en zijn vrouw Willemijn hun droom waar te maken met het openen van Stripotheek Paulus in de Alkmaarse Breedstraat.

Na drie jaar kochten ze het pand Verdronkenoord 62, waar Stripwinkel Paulus jarenlang een bekende ontmoetingsplaats was voor stripverzamelaars uit de wijde omtrek.

Tussen 1977 en 2010 maakten heel wat stripmakers spontaan een speciale tekening voor de stripwinkel. Zo ook Jan van Haasteren.

Jek bleef al die tijd zijn beroep van ontwerper trouw, werkte voor tijdschriften, maakte krantjes en was ook nog een verdienstelijk tekenaar. Hij verfraaide het aanzien van de winkel met een *Paulus*-tekening. Iedereen kon zien dat het geen 'echte' was, maar dat was ook wel het laatste wat hij wilde nastreven.

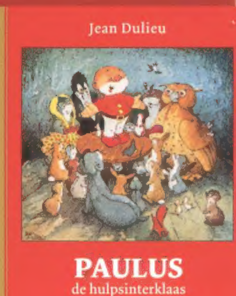
Stripwinkel Paulus sloot in 2010 zijn deuren en enkele jaren later overleed Jek. Maar nog regelmatig komt hij even bij me langs...

En aan het Verdronkenoord verwijst Jeks *Paulus*-tekening nog altijd naar zijn grote trots, Stripwinkel Paulus.

Hulpsinterklaas nog steeds actueel

'Dokkum is niet alleen de stad waar Sinterklaas aanlegt, maar ook de stad waar Bonifatius werd vermoord, de bisschop uit de achtste eeuw na Christus die naar verluidt de eerste hulpsinterklaas was. Nou ja, volgens het Sinterklaasjournaal dan,' schreef *Trouw* eind november.

De *NRC* koos voor een andere insteek en sloot een artikel over het Sinterklaasjournaal af met: 'Het concept van de hulpsinterklaas werd in 1952 bedacht door Jean Dulieu in zijn boek *Paulus de hulpsinterklaas*. Sindsdien wordt het idee van de hulpsinterklaas wel ingezet door ouders wier kinderen wankelen in het ware geloof. Bijvoorbeeld als ze een slecht vermomde sinterkaas zien optreden, of meerdere sinterklazen tegelijk waarnemen.'

De Heyestraat ligt haaks op de Overtoom. In die hoek van de hoofdstad dus.
Overigens is Pierre Roth woonachtig in de Staringstraat en het zou me niks verbazen dat het idee van de brugnaam van hem afkomstig was.

Jan Henry
VOORHOUT

Lezen Jan, lezen! Waarom googlen als je alle bruginfo in de *Bouterbode* terug kan vinden? Eerst het artikel over de aanloop naar de brugbenaming in BB #72 en daarna het artikel in #74. Als er dan nog vragen zijn willen we die graag beantwoorden. – DE REDACTIE

Boekenlijstje

Bedankt voor de catalogus van de Gouden Klassiekers. Dit heb ik er van gemaakt!

Paul Calissendorff
PURMEREND

FOTO PAUL CALISSENDORFF

– VERVOLG VAN PAGINA 1

Veertig jaar

Uitgeverij De Meulder deed dit alles als eenmansbedrijf, maar zonder de warmte, de steun en medewerking van mijn lieve Wolterien was er niks van terechtgekomen. En datzelfde geldt voor Rudy Vrooman, vriend en gedreven vormgever, wiens grafische kennis en tomeloze inzet in grote mate bijdroegen aan de totstandkoming van vrijwel alle uitgaven.
En... we zijn nog niet klaar. Blijf ons volgen!

MEUL

Het Archief Jean Dulieu is sinds enkele weken ook actief op Facebook.
Op de Paulus de boskabouter-pagina verzorgen we elke week een kleine publicatie. Wij zijn daarbij zeer gebaat bij uw commentaar, uw vragen, uw aanvullingen. Dus zoek ons eens op onder www.facebook.com/PaulusArchief en like ons!

VOOR IEDER WAT – door Jean Dulieu

'Paulus zat er erg mee in. Alle aardmannetjes schenen te denken dat hij het heerlijk vond om het draakje Flipje weer mee te krijgen en koning Wortelneus prees aanhoudend de beroemde gastvrijheid van boskabouters. Dat maakte het voor Paulus natuurlijk extra moeilijk om voor de eer te bedanken. Wanneer iemand steeds beweert dat je toch zo geweldig hulpvaardig bent en die iemand is bovendien nog een koning ook, dan kun je niet veel anders doen dan knikken en aan je baardje trekken.
En dat deed Paulus dan ook. Er viel niet meer aan te twijfelen, hij moest Flipje meenemen, of hij daar nu zin in had of niet.

'Beste koning Wortelneus,' zei Paulus tenslotte, 'als het nu niet anders kan, dan zal ik...'
Paulus kon echter niet uitspreken, want op dat moment gebeurde er iets heel merkwaardigs. Ergens door een opening in het druipsteengewelf verscheen een heel grote hand en meteen kletterde er een regen van geschenken en pepernoten op de hoofden van de aardmannetjes.
Het kwam zo onverwacht, dat alle aardmannetjes het uitschreeuwden van de schrik. De helft ging er meteen van door, in grote wanorde, maar de andere helft begon te jubelen en te dansen. '**Sinterklaas, hoeraaaa!**' werd er geroepen.

'Zwarte Piet,' gilde Paulus opgewonden, 'je komt als geroepen. Help me alsjeblieft. Ze willen me weer een draak meegeven en daar voel ik niets voor. Leg jij ze dat nu eens uit!'
Maar Zwarte Piet hóórde Paulus niet eens. Zwarte Piet was alweer verdwenen, want hij had geen tijd om naar schreeuwende kabouters te luisteren. Sinterklaasavond is nu eenmaal de drukste avond van het jaar voor Sint Nicolaas en zijn knechten.

'Ga mee,' riep Paulus tegen de aardmannetjes, 'we moeten Sinterklaas nog bedanken. En... *hm*... ik wou hem... *hm*... ook nog iets vragen.'
Op een holletje renden ze toen allemaal naar een van de uitgangen van het onderaardse rijk. Maar ze konden Sint Nicolaas niets meer vragen, ze zagen hem in de verte nog nét gaan, in volle galop. En Zwarte Piet holde achter de schimmel aan.
'Te laat,' zuchtte Paulus teleurgesteld.
'Niks te laat,' riepen de aardmannetjes opgetogen. 'Wij hebben onze geschenken en dat is de hoofdzaak!'
'M-m-m-maar ik...,' stotterde Paulus.
'Jij hebt je draak,' zei koning Wortelneus troostend, 'en die mag een hele poos bij je blijven. Zo lang als je maar wilt.'
'Dat is fijn,' fluisterde Paulus verlegen, 'heel fijn, hoor. Reuze fijn, majesteit...'
(WORDT VERVOLGD)

BOUTERBODE 75
REDACTIE Maarten J. de Meulder
POSTADRES Dobbenwal 47 – 9407 AD Assen
MAILADRES info@demeulder.nl

ABONNEMENT – BB76 t/m 80: € 9,00 (of € 8,50 met autom. incasso) op NL97 INGB 0003 9454 95 t.n.v. Uitg. De Meulder, Assen – of via aankoop in de webwinkel van www.demeulder.nl

VORMGEVING Rudy Vrooman, Zaandam
VERANTWOORDING PAULUS-ILLUSTRATIES
© erven Jean Dulieu
TIJDSCHRIFTCODE ISSN 1388-2465